

1.

16

Molome (Leinane)

Ga twe rile ele banyana ba le ba tlhano ba bedi ele bana ba motho, e le o monye le o mo tona. Ba be ba ya kgonye, ge ba tsena kwa sekgweng ba rwala, ba be ba bona legaga le sena sepe. E le le lentle ba be ba tsena mo lona ba tshameka, ba ba bedi bale, o monye a seke a tsena a nna kwa ntle. Ge ba ntse ba tshameka mo legageng o a neng a le kafa ntle a utlwa selo setlhaga seduma sere kgapo-kgapo ke nwa madi a bona ba tshamekelang mo legageng. Senyana ba ba mo legageng ba sa utlwe sepe. Ngwanyana yo kwa ntle a bitsa mogolwe are. "Nkgone Molome, Nkgone Molome tswa otlwa

2.

selo sa re kgapo kgapo ke nwa madi a bona ba ba tsamekang mo legageng" Sa bangwe ba be bare mmetse wa goroga. Mogolwe ge a tswa abe a se utlwa. Ke ge ba tshaba baya kwa gae, ba bangwe bale bale sa be se ba fitlhela, ba sa ntse ba le ka moteng a legaga, ke ge se ba bolaya, se ba ja, bale ge ba tsena kwa gae, ba fete ba bolela gore ba tlogetse ba bangwe ko kae. Ke ge bo mma bona ba ya kwa sekgweng go bona gore bana ba bona ba ile kae.

Ge ba tsena kwa sekgweng ba fitlhela marapo fela, ge ba nnela olla fela, bana bona ba jelwe ke selo. Ke ge ba ithoboga ka ga bana ba bona.

3.

Nkeketlana (Leinane)

Erile ele ngwananyana a na le nkokoagwe le mmagwe a be tsatsi le lengwe are o tlhwafaletse nkoko a gae. Mmagwe a be a mo direla mefago a be a mofa setlhare sa baloi. A be a tsamaya, motseleng a be a kopana le dithswene, tsa be di motsa gore o tshotseng a be a re ke go supa ka sona o ka swa. Tsa be dire "Re supe". A be a di supa tsa bedi swa. A be a tsamaya a kopana le ditau. Tsa be di motsa gore o tshotseng be a di fela a di bolela gore o tshotseng are sehlare sa baloi ge nka go supa ka sona o ka swa. Tsa be dire "Re supe" a be a di supa, tsa be di e swa a be a tsamaya go sena ko nkokoagwe. Nkokowagwe a fete a mo itumella a be a motlhabela kgomo tsatsi le lengwe a boela gae.

4. Ntekana (leinane)

Mosadi a na le bana a be a moraya are a mogallele
momela le mabele. Ge a mopala a bitse malekane a gagwe a
mogaidise. Ge ba gana a ba tlhabele kgogo, ke ge ba gana
a ba tugela setampa, ge ba gana a bafe marotho, ba be bare
ba batla komana komana tharo, a ba a baraya are "Mme o rile
ke seke ka elefa". A be a dumela gore a tla e bafa, ba be
ba mogaidisa. Ge ba fetsa a be a e ba fulela. Ba be ba
tsamaya mafura a be a tlala mo ntlung a re wa tshela ka m
a tlala thata. A be a simolla a apela are "Mothibele,
Mothibela mme o mpoletse Mothibele Mothibele a re ke
ape kgobe Mothibele Mothibele kgobe ke mothusi mothibele
Mothibele kgomo tsa masilo Mothibele Mothibele onkise
o dimo Mothibele Mothibele" E be ere a ntse a opela mmagwe

5. le ntatagwe ba be ba tla, mmagwe a be are tsaya ngwanyana
o moise kwa disake. A be a mo tsyaya a moisa kwa disake.
A fete a re ke tlisitse ngwana ke yo. Disake a be a re "
Mofelle fo o tle o tlo bona fa ke bolaelang ngwana go teng.
A be a mmofella a be a ya ko disake a be a montsha mosima.
Ge a re waokomela a be a morema ka selepe. Disake a be are
Mosetsana yo ga ke mmolae ke mosadi wa ka. Motsetsana a be
a nna le disake. Tsatsi le lengwe a be a thoba gona le
lenaka le le modisitseng are ge a re wa tsamaya lenaka le
be le lla. Disake a be a tla siare a be a motswara mo tseleng
a be a musa. Tsatsi le lengwe a be a lekatela boloko be
a tshaba a be a tsena koo mmagwe ge disake a tswa kwa tswang
teng, a fitlhela mosadi a ile. Me dinaka disa buie sepe ge
a re wa di okomela a t fitlhela di katetswe boloko. A seke
a itse gore a ka reng.

6. Rangwedi (Leinane)

Monna a na le bana ba le ba bedi ba le kwa morakeng.
Rabona a be a swela kwa morakeng ba be ba tsholelwa monna
bona, kwa gae. Tsatsi le lengwe a be a raya mmagwe a re "
Ntsholele bogobe ke ya kwa morakeng" Mmagwe a be a moraya
are "A o kaya kwa morakeng o le monyenyane" A be a re "Ntsholel
fela wena" A be a mo tsholela a be a tsamaya a ya kwamorakeng.

7

a sa itse kwa moraka wa bo o leng teng. A tsana
fa morakeng wa basadi a be a simolla a opela are "Bo mma
mpoleleng moraka wa ga Rangwedi ngwedi/o lla go lle jang,
ke lla sa ngwedi wa monaunau. Ba mo raya bare Ga ngwedi ga
gofa. A be a tsamaya a tsena fa morakeng wa banna, a ba re
Borra mpoleleng moraka wa ga Rangwedi ngwedi o lla go llele
jang, ke lla sa ngwedi wa monau nau. Ba be ba re ga ngwedi
ga gofa, a be a tsamaya a fithela basadi ba loga ditlatlana
bare a lale, a be a gana. A re bomma mpolele moraka wa ga
Rangwedi ngwedi o lla go lele jang, ke lla sa ngwedi wa manuna
ba be ba re ga ngwedi ga gofa, a be a tsamaya a be a tsana
kwa morakeng wa bo, a fithela bomogolwe ga gama, a sa ba ita
le bona ba sa motse, a ba are, borra mpoleleng moraka wa ga
Rangwedi, ngwedi o lla go lele jang, ke lla sa ngwedi
wa monaunau ba ne ba mo lebella fela a opela thata ge a setse
a rata go lla. Ba be ba mo raya bare ke fa. A be a raya
are, "Ohuphu ya ntate e fa kae? Ba be ba e mmentsha, a be a
epolla marapo a be a tlhomaganya a be a kgetha

8

dimpa di le pedi a be a di tshoe ka mosokwana o a tlhagiler
a o tshotse, a be a betsa marapo ka dimpa tseo. Rragwe a rula
ba be ba pana koloi ba ya gae, mmagwe a fete a itumela.

9

Diphera (leinane.)

Ga twe erile ele monna a na le ngwana wa mosimane a disa
dikgomo a be a mo raya a re O seke wa disa kwa thabeng e
tala e kwa ele go nna selo kwa teng. Mosimane a re matshegari
a ba a yo nooa kwa tntatagwa a neng a rile a seke a ya teng
Ge di kgomo di enwa tsa be di wela tso tshole mo bodibeng,
Ge dikgomo di sa no go wela selo sa se tona sa tla ka phefo
e tona, mosimane a tshaba, sa mo tebela. Ge sentse se motebe
a apela are "Ararile ararile ararile sidisa motlhaka motala
ararile dilo tsa motlhaka di a loma" Erile ge a tsena kwa
gae a be a re "Mma wee mma wee senya dipheta we tla, sa be se
bolaya batho batlhe mo gae. Mosimane yona kwa bo a be a kokot
diphatsa mo lapeng fa kgošwaneng a be a tsena mo ntlung rile
ge se tla kwa a bo sa tlhabiwa ke diphatsa, sa be se e swa.
A be/a se bua a se phunya ga tswa batho le dikgomo
le dipodi le dinku. Ge batho ba sno o tswa ba be ba bolaya

10

5526

102/10

Mosimane yo ba re o tla ikgantsha a ipona gore o botlhale.

4

11.

Mapetlwana (Leinane)

Ga twe erile ele monna a na le mosadi Mapetlwana.

Ba tshola ngwana wa mosimane yare mosimane a ise a gole,
 Mapetlwana a be a swa. Monna yo a be anyala mosadi o mongwe.
 Ba be ba tshola ngwana wa mosetsana, me ba gola mogo, go sena
 letswenyo mo bona. Me rrabona a ba isa morakeng tsatsi
 le lengwe ge ba tswa kwa morakeng, wa mosetsana a sia wa
 mosimane a feta a raya mmagwe a re "Mphe dinama" Me mmagwe
 a re khurumulela pitsa a mofa dinama. Ge wa mosimane a tla
 le ene a fete araya mmagwe a re "Mphe dinama" Me mmagwe a be a
 molela gore a yo itshetsa kwa pitseng. Ge mosimane a re
 o khurumola pitsa sekhurumela sa be se mogatisetsa ka
 moteng ga pitsa. Mmagwe ge a tla go motlhola gore o dirang a
 fitlhela se mogatisetse/tlhogo, a be a se gatsella thata gore
 se be se mokgaole molala. A be a motsaya a mofa ka matlala, a
 be a mmaya piela fa fatshe a mo tshageditse. Mosetsana a
 be a ya go kopa mogolwe a fitlhela a le fafatshe a bile a
 tshodisitswe nama. A fete are nkgone, nkgone mphe nama
 a bona go didimetse fela. A ya go bolela mmagwe gore mogolwe
 o gana go mofa nama. Mmagwe a feta a mo otlala
 ka tlapa mo letlhageng, mosetsana a dira jaak mmagwe, a molele
 Me fela a bua a bona go ntse go didimetse a opa ka tlapa,
 molala le tlhogo tsa wela kwa mosetseana a nnela go lla are
 o bolaile mogolwe a ya go bolela mmagwe kwa ntle. Me a nna ka
 fa tlase ga setlhare sa motsherega. Mmagwe a tsena ka
 tlung a tsaya mosimane a moapaya a be a mo swaya tshotlho
 ge monna a tla a fitlhela ngwana a seyo ge a botsa
 gore ngwana o kae, bare "O e tetse koo bo malomagwe" Me ba
 letela ka sebaka ga jwa ga sabisiwa ka nama ya tshotlho.
 Mosetsana a phutha marapo a o tlhe a phuthela ka letlalonyana.
 Ka moso a epela ka fa tlase ga setlhare se motsherega.
 Rragwe a botsa thata a be a lesa letsatsi le lengwe la feta.
 Ge mosetsana a ya ka fa tlase ga setlhare se se fa pele ga ntl
 sa motsherega a bona nonyane e tswa e opela ere "Nna mme o
 mpolaille kgaitse diaka me yare a mpoloka a mpaa ka fa tlase
 ga setlhare sa motsherega.

12

12

13

SM

14

Ya fofa ya kwa mothuding ya o pela yare "Nna me o mpolaile, mpolaile kgaitsadiaka" Me yare o mpoloka a mpaa ka fa tlase g setlhare motsherega. Mothudi are "O ko opela gape" Yare "Ga nke ke opela ke sa duelwe. A e fa ketare ya opela pina e gape. Ya tsumaya ya kwa ramotlalo ya fete ya opela pina ele gape. Ramatlalo are "A ko apele pina eo gape" yare ga nka ke ka opela ke sa duelwe. A be a efa letlalo m ya opela gape, ya fofa ya kwa tshilong ya fete ya opela pina ele gape. Mongwe tshilo a efa letlalo le le borethe le le makete la tshilome ya ya kwa gae. Ge e fitlha ya opela yare "Nna mme o mpolaile o mpolaile kgaitsadi aka" Me ya re o mpoloka a mpaa ka fa tlase ga setlhare sa motsherega. Me ka mosetsana a itse a bolela rrangwe ba utlwella nonyane ge mmagi a e utlwa a idibala. Nonyane ya fa monna ketane mosetsana ya mofa letlalo. Me letlapa ya le letlhela modimo ya tlhogo ya mosadi me mosadi a swa ge sala monna le mosetsana.

15.

Dimo. (Leinane).

Ngwananyana a na le mmonawe ba be ba bona ntlu e tonea e agilwe ka makwati a be a bitsa bankane ba gagweba ya kwa ten^{fi} Ba/letlhela digo too tsotlhe mo teng madila magobe, dinama. Dimo a seo a ile kwa thabeng e tona. Erile ge a tla a tlhaga a opela are "Tee tee di la tee ka tsomela teng teng tee dilatee" Monna a morongwa a be a mo utlwa a be araya mogolowe are selo se e tla a be a mo raya are "Ga se tle!" Ge se setse se le gaufi morongwa a be a tswa a tlo se utlwella, a be a se utlwa a be a bolela balekane ba gagwe gore monna e ne a sa ak Se be se tloga se siare se tsena ka pele mo tlung se ba fitlhe se ba dumedisa, le bona ba dumela. Letsatsi la be le phirima a be a ba fa dikobo, ba lele ba apere rile phakela a fitlhela ba ile ba butse lebati ba ile. A be a ba tsaya ka motlhala a latela erile ge a ba tswara a be a ba beyaka bolaya.

16

SM

END S. 525